

Uppföljande granskning av orosanmälningar/ barn som far illa eller riskerar att fara illa

Lekebergs kommun

Revisionsrapport

Mars 2026

Innehållsförteckning

Inledning	3
Granskningsresultat	4
Revisionell bedömning.....	19

Inledning

Bakgrund

Revisorerna i Lekebergs kommun granskar årligen delårsbokslut och årsredovisning, samt genomför fördjupade granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen beaktat noterade brister, synpunkter och förslag.

Det är av vikt att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. Uppföljningen kan t.ex. genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

År 2024 genomfördes en fördjupad granskning av orosanmälningar/barn som far illa eller riskerar fara illa. Utifrån granskningen gjordes bedömningen att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden inte helt bedriver en ändamålsenlig verksamhet vad gäller att uppmärksamma barn som far illa och hanteringen av orosanmälningar samt om det sker med en tillräcklig intern kontroll. Med utgångspunkt i resultatet lämnade revisorerna ett antal rekommendationer.

Med utgångspunkt i revisorernas riskanalys för år 2025 har revisorerna beslutat att genomföra en uppföljande granskning av den granskning som genomfördes inom området under år 2024.

Syfte och frågeställningar

Syftet med granskningen är att bedöma om socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförd granskning.

Granskningen har sin utgångspunkt i följande revisionsfrågor:

- Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd (socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden)?
- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Avgränsning

Granskningen avser uppföljning av granskning avseende Orosanmälningar/barn som far illa eller riskerar att fara illa som genomfördes år 2024.

Metod

Genomgång av revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder som angetts i lämnade revisionsrapporter och tillhörande missivbrev, samt genomgång och granskning av yttranden som revisorerna erhållit.

Inhämtande av lägesbeskrivningar för respektive granskning genom intervjuer med berörda tjänstemän och/eller politiker. Inhämtande av kompletterande underlag för granskning och verifiering av genomförda åtgärder och utveckling samt övrig materialinsamling nödvändig för att fånga statusen för respektive granskning.

Granskningen har skett genom:

- Utskick av skriftliga frågor till förvaltningen samt genomgång av svar.
- Dokumentstudier och genomgång av relevanta protokoll, beslut och handlingar.

Rapporten har kvalitetssäkrats i enlighet med PwC:s interna rutiner och checklistor för kvalitetssäkring. De vi inom ramen för granskningen har haft en dialog med har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd (socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden)?

lakttagelser

Revisorerna överlämnade 2024-10-14 revisionsrapport med tillhörande missiv till socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Revisorerna efterfrågade svar från nämnden gällande de synpunkterna som framförs i rapporten senast 2025-01-17. Rapport och missiv översändes även till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom.

Socialnämnden har 2025-03-19 § 46 godkänt förslag till svar på revisionsrapport och överlämnar det till kommunens revisorer. Förvaltningens förslag till svar omfattar svar på de synpunkter och förslag som lämnats av revisionen.

Barn- och utbildningsnämnden har 2025-02-10 § 11 godkänt förslag till svar på revisionsrapport och överlämnar det till kommunens revisorer. Förvaltningens förslag till svar omfattar svar på de synpunkter och förslag som lämnats av revisionen.

Bedömning

Ja.

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har genom förvaltningens förslag till svar besvarat revisionsrapporten. I förvaltningens förslag på svar besvaras de rekommendationer och synpunkter som lämnats i revisionsrapporten.

Vi kan konstatera att nämnderna har haft dialog med revisionen och fått godkänt att inkomma med något senare svar än de som framgick i revisionens missiv.

Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

lakttagelser

Rekommendationer riktade mot socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden

Nedan framkommer lämnade rekommendationer och båda nämndernas gemensamma svar från tidigare genomförd granskning.

Rekommendation 1: Säkerställ att en fungerande samverkansstruktur upprättas mellan socialtjänsten och skolan för att säkerställa ett bättre samarbete kring barn som riskerar att fara illa.

I respektive nämnds svar på revisionsrapporten framgår att sedan socialförvaltningens enhet IFO (individ och familjeomsorg) fått en permanent lösning på chefstjänsten har ett samarbete mellan skolan och socialtjänsten börjat ta form igen. Förvaltningscheferna, verksamhetschefen för samlade elevhälsan och enhetschefen på IFO har sedan november 2024 träffats ett antal gånger och diskuterat aktuella frågor/ärenden som berör samverkan mellan skolan och socialtjänsten. IFO-chefen har dessutom deltagit på ett möte med den samlade elevhälsan för dialog om vilka behov och utmaningar som skola och IFO behöver samverka kring. Förvaltningscheferna och enhetscheferna är överens om behovet av att fortsätta träffas på regelbunden basis för att arbeta upp en hållbar struktur för samverkan mellan förvaltningarna.

Följande konkreta insatser har diskuterats hittills:

- Att förvaltningarna regelbundet arrangerar gemensamma konferensdagar, 1–2 ggr om året, där socialsekreterare och behandlare från öppenvården samt elevhälsan och rektorer möts för erfarenhetsutbyte, information och kunskapande.
- Olika temaföreläsningar vid cirka 3–4 tillfällen per år. Vänder sig till samma målgrupp som ovan.
- Samverkan mellan barnomsorg/skola och IFO vid föräldramöten.
- Utredda förutsättningarna för att kunna starta ett skolsocialt team i Lekeberg. Här finns goda erfarenheter från närliggande kommuner.

Uppföljande granskning

I vår uppföljande granskning har vi erhållit ett gemensamt skriftligt svar från socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen. I erhållit svar framgår att det finns upprättade samverkansstrukturer mellan olika professioner från berörda inom socialtjänstens och skolans verksamheter.

Förvaltningscheferna för respektive barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen, IFO-chefen och verksamhetschefen för samlade elevhälsan har systematiska träffar i syfte att säkerställa ett bättre samarbete kring barn som riskerar att fara illa. Vi har inom ramen för dessa träffar erhållit minnesanteckningar. I dessa framgår att de bland annat förts dialoger kopplat till samverkan kring barn och unga samt planering av TSI-konferenser samt samverkan kring bildandet av ett skolsocialt team – rekrytering och organisations- och verksamhetsplanering.

Nedan beskrivs ett antal samverkansforum och gemensamma aktiviteter inom barn och unga:

- Berörda förvaltningschefer, IFO-chef och Familjecentralens samordnare, vårdcentralens chef och rektor för öppna förskolan. Syftet för denna samverkan noteras ske utifrån föräldrastödet kring barn och unga.
- Under 2025 har IFO genom öppenvården och barn- och familjeenheten, genomfört ett antal riktade informationsinsatser riktade till föräldrar och förskola/skola. Detta i syfte att öka kunskapen om socialtjänstens uppdrag, marknadsföra insatser samt samverkan. Detta har skett exempelvis genom informationsinsatser via öppenvårdens behandlare som deltagit vid flera föräldramöten på kommunens skolor och förskolor. Vid dessa tillfällen har information givits bland annat avseende vilka insatser som kan erbjudas via öppenvården, information om föräldrastödsprogram, hur man som förälder kan få råd och stöd / icke behovsprövade insatser, hur socialtjänsten arbetar med barn och familjer och hur kontakt kan tas vid behov av hjälp.
- Informationsinsatser riktade till förskolepersonal av teamledare på barn- och familjeenheten uppges ha genomförts. Utöver föräldramöten har teamledare inom barn- och familjeenheten genomfört särskilda informationsinsatser riktade till förskolans personal och ledning. Syftet med

dessa träffar har varit att; stärka samverkan mellan förskola och socialtjänst samt öka kunskapen om socialtjänstens uppdrag, vikten av tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa, hur socialtjänsten arbetar när orosanmälningar tas emot, vilka stödvägar som finns för barn och familjer och möjligheten till att ringa och rådfråga. Vidare framgår att ytterligare ett tillfälle är inbokat i januari 2026.

- IFO uppges under år 2025 ha arbetat aktivt och strukturerat med att nå ut till både föräldrar och förskolepersonal med information om socialtjänstens uppdrag och tillgängliga stödinsatser. Insatserna har genomförts i nära samverkan med skola, förskola och Barnahus, med målet att: öka tillgängligheten till tidigt stöd, stärka kunskapen om socialtjänstens uppdrag, underlätta för föräldrar att söka hjälp i ett tidigt skede, förbättra samverkan mellan verksamheter som möter barn och unga och att tidigt upptäcka risker i utveckling hos barn och unga. Arbetet noteras ha bedömts ha bidragit till en ökad kännedom om socialtjänstens uppdrag och till att sänka trösklarna för kontakt och samarbete.
- Under 2025 har två gemensamma konferensdagar genomförts inom ramen för samverkan kring barn och unga. Den första konferensen hölls som en halvdag den 11 april och den andra som en heldag den 19 september. Deltagarna utgjordes av förvaltningschefer, IFO-chef, chef för samlad elevhälsa, rektorer inom barnomsorg och elevhälsa, samordnare för familjecentralen, socialsekreterare inom barn- och familjeområdet samt behandlare från öppenvården. Även utvecklingsledare för nya socialtjänstlagen (SoL) och processledare för nära vård deltog vid båda tillfällena.

Som bilagor finns utvärderingar från båda konferensdagarna samt inbjudan och program för den 11 april, liksom inbjudan, program och tillhörande presentation för den 19 september. Den första konferensdagen hade fokus på nya SoL och samordnad individuell plan (SIP), och innehöll föreläsning av en extern expert på SIP. Den andra konferensen byggde vidare med återkoppling kring SIP och nya SoL, samt fördjupningar kring nära vård, elevhälsans och socialtjänstens uppdrag, information om öppenvårdens och familjecentralens insatser samt presentation av ”dans för hälsa”. Dessutom deltog en gästföreläsare från Länsstyrelsen, samordnare för arbetet mot mäns våld mot kvinnor, som föreläste om våld i unga parrelationer.

- Vidare framgår att IFO-chefen har under 2025 besökt den samlade elevhälsan för att utbyta information om respektive verksamhet och för att stärka samverkan mellan IFO, skolan och elevhälsan. En central utgångspunkt i detta arbete är att god samverkan förutsätter fungerande relationer mellan berörda aktörer, något som diskuteras och utvecklas på flera nivåer i organisationen. Den 20 januari 2026 träffades verksamhetschefen och IFO-chefen på nytt för att planera fortsatta gemensamma träffar mellan IFO och elevhälsan. Som nästa steg kommer verksamhetschefen att besöka barn- och familjeenheten inom IFO för att möta personalen, beskriva elevhälsans arbete med stödinsatser och ge en lägesbild av elevernas situation i skolorna. Inom IFO pågår samtidigt ett omfattande utvecklingsarbete. En insatskatalog togs fram under

sommaren 2025 och antogs av socialnämnden. Katalogen har därefter reviderats och kommer åter att behandlas av socialnämnden den 4 februari 2026.

Vi har inom ramen för den uppföljande granskningen erhållit ovan beskrivna Insatskatalog. Underlaget beskriver vilka insatser som erbjuds inom socialförvaltningen samt vilka metoder som kan användas i genomförandet. I underlaget noteras att Insatskatalogen är ett styrande dokument som ska bidra till likvärdighet, tydlighet och rättssäkerhet i socialtjänstens arbete samt underlätta dialogen mellan socialtjänsten och invånarna.

- Vi har även fått information om att samverkan mellan socialtjänsten och skolans verksamheter sker genom det skolsociala teamet, som har etablerats och startats upp gemensamt. Detta uppges ha lett till en kontinuerlig och strukturerad samverkan. Chef för samlad elevhälsa har tillsammans med IFO-chef haft återkommande avstämningar med det skolsociala teamet. Det skolsociala teamet uppges bestå av en socionom och en beteendevetare.

Under perioden augusti till december 2025 har öppenvården och det skolsociala teamet träffats var tredje vecka för gemensamma samråd. Från och med 2026 fortsätter denna samverkan med regelbundna möten var tredje vecka. Utöver detta kommer det skolsociala teamet att följas upp varannan vecka av chef för samlad elevhälsa i samarbete med teamledaren för öppenvården.

De nuvarande samverkansstrukturerna ser verksamheterna som tillräcklig, men det finns fortsatt utrymme att utveckla och fördjupa samarbetet. Genom regelbundna möten i olika konstellationer noteras att samverkan har stärkts. Vidare noteras att det finns ett behov av att utveckla samverkan på den operativa nivån, där samverkan förbättras i takt med de förändringar som genomfördes inom IFO under 2025. Rektorerna upplever nu att det är enklare att få kontakt med IFO och samarbeta kring elevärenden.

Rekommendation 2: Säkerställ att utveckla strukturer och former för en samverkan på en övergripande och strategisk nivå för att såväl samla erfarenheter avseende förändringar av behov och utifrån dessa identifiera och planera förebyggande insatser och samtidigt ge en samlad bild av kommunens behov. Detta för att minska sårbarheten av omsättning på personal eller att samverkan bygger på relationer mellan specifika tjänstepersoner.

I respektives nämnds svar på revisionsrapporten noteras att det på en övergripande och strategisk nivå finns det numera en organisation för intern och extern samverkan som syftar till att stärka folkhälsan i Lekebergs kommun. I den av kommunledningsgruppen antagna "Färdplan – Vi skapar hälsa tillsammans" beskrivs organisationen och formerna för samverkan på såväl strategisk som operativ nivå.

Den övergripande och strategiska samverkan ska hålla ihop och samordna insatser kring folkhälsoarbetet i Lekebergs kommun. Folkhälsoarbetet inkluderar såväl samverkan kring barn och unga som äldre.

Färdplanen är ingen detaljerad handlingsplan, den pekar ut en lokal inriktning och ska vara ett stöd att utgå ifrån i det lokala utvecklingsarbetet. Följande fokusområden gäller för samverkansarbetet kring barn och unga:

- Tidiga samordnade insatser – TSI
- Psykisk hälsa och suicidprevention
- Primärvården i Lekeberg
- ANDTS¹
- Generation PEP².

Ett årshjul för kontinuerliga uppföljningar men även en årlig uppföljning till politik och ledning i kommunen ska tas fram av den operativa styrgruppen. Den operativa styrgruppen består av: chef kultur och fritid, chef hälso- och sjukvård, chef för elevhälsan/rektorer, chef IFO, folkhälsoutvecklare, processledare Nära vård och utvecklingsledare ny socialtjänstlag.

Uppföljande granskning

I vår uppföljande gransknings skriftliga svar framgår att Lekebergs kommun har under de senaste åren etablerat en struktur för intern och extern samverkan med syfte att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Arbetet bedrivs utifrån färdplanen *”Vi skapar hälsa tillsammans”*, som beskriver organisationens inriktning samt formerna för samverkan på såväl strategisk som operativ nivå. Färdplanen utgör ett övergripande styrdokument och är avsedd att stödja det långsiktiga lokala utvecklingsarbetet, utan att vara en detaljerad handlingsplan.

Vid uppstarten av samverkan prioriterades områdena barn och unga samt äldre, i linje med den nationella inriktningen och omställningen till Nära vård. Kartläggningar visade på betydande beröringspunkter mellan vården och andra kommunala verksamheter, vilket tydliggjorde behovet av en gemensam struktur för att samla och koordinera de bredare hälsofrämjande frågorna. Inom ramen för samverkan har flera insatser genomförts, vidareutvecklats eller avslutats beroende på behov och utfall. Ett exempel är utvecklingen av ett skolsocialt team som numera är etablerat i verksamheten.

¹ ANDTS står för alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel. Användningen av ANDTS har skadliga konsekvenser för folkhälsan på flera sätt. Det drabbar individer, familjer och hela samhället, och handlar om fysisk och psykisk ohälsa, sociala problem och dödsfall.

² Generation Pep är en icke vinstdrivande organisation som arbetar för barn och ungas hälsa.

Under 2025 infördes TSI-dagar (Tidiga Samordnade Insatser), där skola och socialtjänst regelbundet möts för att diskutera gemensamma frågeställningar och möjliga åtgärder. Två TSI-dagar har hittills genomförts och en tredje är planerad.

Behoven i kommunen har förändrats under 2024 och 2025, bland annat till följd av nya skrivningar i socialtjänstlagen och justerad inriktning för statsbidrag kopplade till Nära vård. För att säkerställa fortsatt relevans och effektivitet genomfördes därför en utvärdering av samverkansstrukturen under slutet av 2025. Utvärderingen fungerar som uppföljning för året och utgör grund för en omstrukturering av samverkan. Målsättningen är att tydliggöra roller, ansvar och mandat samt att stärka handlingskraften i det gemensamma utvecklingsarbetet.

Det tidigare framtagna årshjulet kommer att ersättas av ett nytt, då den pågående strukturella förändringen kräver en anpassad planering för uppföljning och styrning. I samband med detta fortsätter primärvården att vara ett prioriterat område. Kommunen och Capio vårdcentral Lekeberg har etablerat ett särskilt samverkansforum benämnt *"Vår primärvård"*, där legitimerad personal och ledning regelbundet träffas. Samverkansgrupper möts två gånger per termin och styrgruppen en gång per termin.

Färdplanen är ännu inte politiskt beslutad. Under 2026 ska ett mer långsiktigt och politiskt förankrat underlag tas fram, med en tydligare koppling till kommunens övergripande mål. I detta arbete ska även det brottsförebyggande arbetet inkluderas. Den övergripande ambitionen är att stärka den gemensamma samverkansstrukturen och skapa bättre förutsättningar för kvalitetsutveckling, samordning och effektivt hälsofrämjande arbete i hela kommunen.

Rekommendationer riktade mot socialnämnden

Nedan framkommer lämnade rekommendationer och socialnämndens svar från tidigare genomförd granskning. Vidare framgår iakttagelser om förslag på åtgärder vidtagits.

Rekommendation 1: Säkerställ att rutiner upprättas för att nå en efterlevnad av riktlinjerna för handläggning.

I nämndens svar på revisionsrapporten noteras att IFO chef har sedan tillträde den 21 oktober 2024 upprättat rutiner för skyddsbedömning och förhandsbedömning som efterlever riktlinjer för handläggning vid inkomna orosanmälningar. Tidigare fanns bara en rutin för aktualisering av ärende när en anmälan inkommer. Rutiner som skapats lyfts i barn- och familjs arbetsgrupp för genomgång. Rutiner som upparbetas ses över tillsammans i arbetsgruppen kontinuerligt.

Uppföljande granskning

I vår uppföljande granskning har vi tagit del av dokumenterade rutiner avseende *Rutin – förhandsbedömning*³, *Rutin för skyddsbedömning*⁴ och *Rutin för att utreda barn och unga*⁵

I *Rutin för förhandsbedömning* framgår att syftet med rutinen är att säkerställa en rättssäker och likvärdig hantering av förhandsbedömningar inom barn- och familjeenheten. Rutinen omfattar bland annat på vilket sätt och när en förhandsbedömning, vilka kontakter som ska tas under en förhandsbedömning, beskrivning hur kontakt med vårdnadshavare under förhandsbedömningen ska ske samt på processen kring samtal med barnet under förhandsbedömningen.

I *Rutin för skyddsbedömning* framgår att syftet med rutinen är att säkerställa att alla barn som aktualiseras hos socialtjänsten får en skyndsam och rättssäker bedömning av behovet av omedelbart skydd. Rutinen ska bidra till en likvärdig handläggning och till att barnets skyddsbehov alltid prioriteras. Rutinen beskriver bland annat hur genomförandet av skyddsbedömning ska ske och dess dokumentation.

I *Rutin för att utreda barn och unga* noteras att syftet med rutinen är att ge stöd till socialsekreterare vid utredning av barn och unga enligt socialtjänstlagen. Rutinen beskriver hela utredningsprocessen från att ansökan/anmälan inkommer till beslut om ev. insats.

Vi kan konstatera att samtliga rutiner är reviderade och i enlighet med socialtjänstlagen (2025:400).

Rekommendation 2: Tillse att ett system för egenkontroll utvecklas för socialtjänsten, som rapporteras till nämnden i en årlig kvalitetsrapport.

I nämndens svar på revisionsrapporten noteras att IFO chef har påbörjat att arbeta upp ett system för egenkontroll av orosanmälningar som kan rapporteras till nämnden i en årlig kvalitetsrapport. Nedan ges en sammanfattad utkast på förslag för indikatorer och rapportering av indikatorer i egenkontrollen. Totalt har 8 indikatorer föreslagits. Datainsamling sker genom verksamhetssystemet Lifecare där anmälningar registreras och hanteras. Metod är en manuell granskning genom stickprov, 10–20 % av inkomna anmälningar under året.

Indikatorer

Indikator 1: Andel orosanmälningar som registrerats och skyddsbedömts inom 24 timmar. Målvärde: 100%.

Indikator 2: Andel orosanmälningar som hanterats inom ramen för förhandsbedömning (14 dagar). Målvärde: 100 %

³ Daterad 2024-10-28, senast reviderad 2025-07-01. Fastställd av Enhetschef för individ och familjeomsorgen

⁴ Daterad 2024-10-28, senast reviderad 2025-07-01. Fastställd av Enhetschef för individ och familjeomsorgen

⁵ Daterad 2024-10-28, senast reviderad 2025-07-01. Fastställd av Enhetschef för individ och familjeomsorgen

Indikator 3: Andel ärenden där en förhandsbedömning leder till en formell utredning. Målvärde: Kan inte anges

Indikator 4: Andel ärenden där utredning inleds direkt när anmälan inkommer. Målvärde: 100 % vid uppgifter om våld, allvarlig vanvård, sexuella övergrepp, barn utan omedelbar omsorg.

Indikator 5: Andel förhandsbedömningar där barnsamtal har genomförts. Målvärde: 90 % (i relevanta ärenden)

Indikator 6: Andel förhandsbedömningar där det bedöms relevant att bjuda in anmälaren till anmälningsmöte. Målvärde: Kan inte anges

Indikator 7: Andel beslut som återkopplats till anmälare när detta har begärts. Målvärde: 100% (när det har begärts).

Indikator 8: Andel ärenden med fullständig dokumentation enligt riktlinjer och rutiner. Målvärde: 100%.

Rapportering och analys

Egenkontrollen ska leda till en årlig kvalitetsrapport som presenterar resultat och trender inom dessa indikatorer.

Rapportstruktur

1. **Inledning:** Översikt över inkomna anmälningar (totalt antal, jämförelse med tidigare år). Urval, antal ärenden.
2. **Sammanställning av indikatorer:** Presentation indikatorresultat i tabeller och diagram.

Analys av resultat: Vilka indikatorer har uppnått målvärden? Var finns förbättringsbehov?

3. **Identifierade brister och åtgärder:** Brister summeras i exempelvis dokumentation, handläggning eller återkoppling. Åtgärder beskrivs som vidtagits eller planeras för att lösa dessa brister.

4. **Förbättringsplan:**

Rekommendera konkreta insatser för kommande år, exempelvis:

- Utbildning för handläggare kring barnsamtal.
- Förbättrade rutiner

Uppföljande granskning

I vår uppföljande granskning uppges att egenkontroller av orosanmälningar har genomförts enligt den tidigare granskningens rekommendation. En årlig kvalitetsrapport med resultat från genomförd egenkontroll avseende orosanmälningar gällande barn och unga, presenterades för socialnämnden den 4 februari 2026. Vi har inom ramen för den uppföljande granskningen tagit del av kvalitetsrapporten. I kvalitetsrapporten noteras att det under år 2025 inkom totalt 453 orosanmälningar till individ- och familjeomsorgen gällande barn- och unga. Av dessa avsåg 106 anmälningar för barn och unga där anmälan inkom från skola eller förskola. Genomförd egenkontroll omfattar enbart anmälningar från skola och förskola och inkluderar inte anmälningar från övriga anmälningskategorier. Granskningen har genomförts genom stickprov omfattande 20 % av inkomna anmälningar från skola/förskola, vilket motsvarar 21 ärenden av 106. Urvalet har legat till grund för bedömning av indikatorer kopplade till registrering, skyddsbedömning, förhandsbedömning, barnsamtal, återkoppling samt dokumentation.

Utifrån resultatet av egenkontrollen rekommenderas följande insatser för kommande verksamhetsår:

- Fortsatt arbete för att stärka barns delaktighet
- Gemensamma diskussioner om när anmälningsmöten är ett lämpligt verktyg.
- Återkoppling av resultat från egenkontroller till arbetsgruppen för att främja lärande och kvalitetsutveckling.

Sammanfattningsvis visar egenkontrollen att verksamheten under 2025 håller en god och rättssäker kvalitet i handläggningen av orosanmälningar gällande barn och unga, med väl fungerande rutiner och hög måluppfyllelse. Egenkontroll av orosanmälningar planeras att fortgå år 2026.

Uppföljande granskning

I vår uppföljande granskning uppges att ett arbete kring förbättringsplan/tillsyn och Lex Sarah anmälningar till IVO (Inspektionen för Vård och Omsorg) har genomförts. I december 2024 initierades en Lex Sarah utredning utifrån uppmärksammade brister inom barn- och familjeenheten. De brister som identifierades rörde bland annat dokumentation, uppföljning och hantering av placeringar och rättssäkerhet. Utifrån detta lämnades en anmälan till IVO i början av år 2025. IVO meddelar i juli 2025 att de avslutar ärendet och inte kommer att vidta några ytterligare åtgärder och bedömer att nämnden har fullgjort sin utrednings- och anmälningsskyldighet enligt Socialtjänstlagen.

Vidare framgår att en nationell tillsyn av IVO genomfördes under hösten 2024 avseende samtliga kommuner med fokus på rättssäkerheten i kommunernas myndighetsutövning för barn och unga. De brister som IVO identifierade avseende Lekebergs kommun avsåg bland annat kontroller inför placeringar av barn och unga, hantering av orosanmälningar, uppföljning av placeringar och egenkontroll inom myndighetsutövning för barn och unga. Efter nämndens återrapporering till IVO

med åtgärder som genomförts och planerats meddelade IVO i december 2025 att de avslutar ärendet. IVO bedömer att kommunen i sin återredovisning till IVO redogjort för åtgärder som ger förutsättningar för att komma till rätta med de brister som IVO har påtalat. IVO:s beslut om att avsluta ärendet rapporterades till socialnämnden den 4 februari 2026.

Rekommendationer riktade mot barn- och utbildningsnämnden

Nedan framkommer lämnade rekommendationer och barn- och utbildningsnämndens svar från tidigare genomförd granskning. Vidare framgår iakttagelser om förslag på åtgärder vidtagits.

Rekommendation 1: Säkerställ att det finns en tydlig struktur för kontinuerlig kompetensutveckling av lärare och övrig skolpersonal avseende tecken på att barn riskerar att fara illa.

I nämndens svar på revisionsrapporten noteras att vid varje terminsstart går rektor och elevhälsan igenom rutinerna för orosanmälan med all personal. Rutinerna tydliggör att all personal inom skolan har en skyldighet att anmäla till socialtjänsten om hen i sin yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa.

Kompetensutveckling kring tecken på att ett barn riskerar att fara illa sker i samband med det återkommande elevhälsomötet där pedagogerna möter kurator, specialpedagog, skolsköterskan och rektor för dialog kring skolans elever, såväl på individ- som grupp- och organisationsnivå.

Uppföljande granskning

I vår uppföljande granskning noteras att förutom den information kuratorerna ger till skolans medarbetare avseende orosanmälningar, har även IFO-personal besökt skolorna för att informera om tecken på att ett barn kan fara illa. Under läsåret förs en löpande dialog mellan elevhälsan och personalen när oro uppstår. Rektorer, elevhälsa och IFO är överens om att den som känner oron också ska göra anmälan, och pedagogerna får stöd i detta främst av skolornas kuratorer.

Rekommendation 2: Tillse att rektor eller annan utsedd funktion värderar vilka konsekvenser det eventuellt kan få för skolpersonal att upprätta en orosanmälan och vilka åtgärder som kan behövas för att vara ett stöd i detta.

I nämndens svar på revisionsrapporten noteras, att i de allra flesta situationer när pedagoger signalerar oro för ett barn, är det rektor eller någon från elevhälsan som gör orosanmälan till socialtjänsten. Lekeberg är en liten kommun med mindre skolenheter där många medarbetare känner vårdnadshavare privat. En anmälan kan dessutom väcka oro och ilska hos vårdnadshavare. I sådana situationer är det viktigt att pedagogen kan få fortsätta ha en bra relation med vårdnadshavaren och därav är skolorna noga med att det är professionen inom elevhälsan så som rektor, kurator, specialpedagog eller

skolsköterskan som i första hand står som ansvariga i de anmälningar som görs. På så sätt värnas relationen lärare och vårdnadshavare i det dagliga samarbetet runt barnet. Oro för att ett barn kan fara illa tas alltid på stort allvar och anmäls.

Uppföljande granskning

I vår uppföljande granskning noteras att den som ska göra en orosanmälan vid barn som far illa eller riskerar att fara illa till socialtjänsten är den medarbetare inom skolans verksamhet som har en oro för barnet. Vidare noteras att kuratorn finns som stöd vid behov i denna process. Efter den tidigare genomförda granskningen framgår att rektorerna har tydliggjort att den som känner oro är den som gör anmälan. Vid anmälan genom e-tjänst framgår tydligt när man ska anmäla och hur medarbetaren ska gå tillväga. Vidare framgår att orosanmälningarna har ökat från barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter. En bidragande faktor till detta uppges bland annat att tilltron till IFO har ökat.

Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden:

Rekommendation	Rekommendation genomförd
1. Säkerställ att en fungerande samverkansstruktur upprättas mellan socialtjänsten och skolan för att säkerställa ett bättre samarbete kring barn som riskerar att fara illa.	Vi bedömer att rekommendationen är <i>åtgärdad</i> . Socialtjänsten och skolan har under 2025 etablerat och förstärkt flera samverkansstrukturer, bland annat genom riktade informationsinsatser till föräldrar, förskolepersonal och elevhälsan för att öka kunskap om socialtjänstens uppdrag och stödinsatser. Regelbundna möten – såsom samråd mellan öppenvården och det skolsociala teamet var tredje vecka samt återkommande avstämningar mellan IFO-chef och chef för samlad elevhälsa – har skapat kontinuitet och fördjupad samverkan. Gemensamma konferensdagar med fokus på nya SoL, SIP och nära vård har ytterligare stärkt relationer och förståelse mellan professionerna. Arbetet har bidragit till förbättrade kontaktvägar, lägre trösklar för samarbete och tydligare strukturer för tidig upptäckt och stöd till barn och unga. Samtidigt finns fortsatt behov av att utveckla samverkan på operativ nivå i takt med förändringar inom IFO:s organisation.

<p>2. Säkerställ att utveckla strukturer och former för en samverkan på en övergripande och strategisk nivå för att såväl samla erfarenheter avseende förändringar av behov och utifrån dessa identifiera och planera förebyggande insatser och samtidigt ge en samlad bild av kommunens behov. Detta för att minska sårbarheten av omsättning på personal eller att samverkan bygger på relationer mellan specifika tjänstepersoner.</p>	<p>Vi bedömer att rekommendationen är <i>åtgärdad</i>.</p> <p>Lekebergs kommun har etablerat en övergripande samverkansstruktur baserad på färdplanen ”<i>Vi skapar hälsa tillsammans</i>”, som ger ramar för både strategiskt och operativt samarbete och syftar till att skapa långsiktighet bortom enskilda personers relationer. Genom prioritering av områdena barn och unga samt äldre, och genom insatser som TSI-dagar och utvecklandet av det skolsociala teamet, har kommunen byggt forum för gemensam analys av behov och planering av förebyggande arbete. En utvärdering av samverkansstrukturen under 2025 har lett till en planerad omstrukturering med syftet att tydliggöra roller, ansvar och mandat för att öka handlingskraften i det gemensamma utvecklingsarbetet. Det tidigare årshjulet ersätts nu av en mer anpassad struktur och särskilda samverkansforum, bland annat med primärvården, har etablerats för att stärka koordinering och minska sårbarheten vid personalomsättning. Under 2026 ska ett politiskt förankrat och långsiktigt styrdokument tas fram, vilket ska omfatta även det brottsförebyggande arbetet och ytterligare stärka en hållbar och sammanhållen samverkansmodell i kommunen.</p>
---	--

Socialnämnden

Sammanfattning av åtgärdade rekommendationer

Rekommendation	Rekommendation genomförd
<p>1. Säkerställ att rutiner upprättas för att nå en efterlevnad av riktlinjerna för handläggning.</p>	<p>Vi bedömer att rekommendationen är <i>åtgärdad</i>.</p> <p>Vi har inom ramen för granskningen erhållit upprättade rutiner avseende förhandsbedömning, utredning avseende barn och unga samt</p>

	skyddsbedömning. Samtliga rutiner är reviderade sedan nya socialtjänstlagen trädde i kraft 1 juli 2025.
2. Tillse att ett system för egenkontroll utvecklas för socialtjänsten, som rapporteras till nämnden i en årlig kvalitetsrapport.	Vi bedömer att rekommendationen är <i>åtgärdad</i> . Socialförvaltningen har genomfört egenkontroller avseende orosanmälningar samt rapporterat en årlig kvalitetsrapport till nämnden avseende år 2025. Arbetet med egenkontroller kommer enligt uppgift att fortlöpa framöver.

Barn- och utbildningsnämnden

Rekommendation	Rekommendation genomförd
1. Säkerställ att det finns en tydlig struktur för kontinuerlig kompetensutveckling av lärare och övrig skolpersonal avseende tecken på att barn riskerar att fara illa.	Vi bedömer att rekommendationen är <i>åtgärdad</i> . Inom ramen för granskningen uppges att kontinuerlig kompetensutveckling av lärare och övrig skolpersonal avseende tecken på att barn riskerar att fara illa sker bland annat genom kuratorerna samt genom att IFO-personal besökt skolorna. Vidare sker löpande dialoger mellan elevhälsan och skolans medarbetare när oro uppstår. Rektorer, elevhälsa och IFO är överens om att den som känner oron också ska göra anmälan, och pedagogerna får stöd i detta främst av skolornas kuratorer.
2. Tillse att rektor eller annan utsedd funktion värderar vilka konsekvenser det eventuellt kan få för skolpersonal att upprätta en orosanmälan och vilka åtgärder som kan behövas för att vara ett stöd i detta.	Vi bedömer att rekommendationen är <i>åtgärdad</i> . I vår uppföljande granskning noteras att den som ska göra en orosanmälan vid barn som far illa eller riskerar att fara illa till socialtjänsten är den medarbetare inom skolans verksamhet som har en oro för barnet. Vidare noteras att kuratorn finns som stöd vid behov i denna process. Efter tidigare genomförda granskningen framgår att rektorerna

	<p>har tydliggjort att den som känner oro är den som gör anmälan. Vid anmälan genom e-tjänst framgår tydligt när man ska anmäla och hur medarbetaren ska gå tillväga. Vidare framgår att orosanmälningarna har ökat från barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter. En bidragande faktor till detta uppges bland annat vara att tilltron till IFO har ökat.</p>
--	--

Revisionell bedömning

PwC har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lekebergs kommun, genomfört en uppföljande granskning av tidigare genomförd granskning avseende orosanmälningar barn som far illa eller riskerar att fara illa som genomfördes under 2024.

Syftet har varit att bedöma om granskade nämnder vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i genomförd granskning.

Vi bedömer att socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden *i allt väsentligt* har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning avseende orosanmälningar barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning vill vi rekommendera socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden:

- att säkerställa framtagande av färdplan med koppling till kommunens övergripande mål, samt att den antas i nämnden.

2026-03-02

Peter Achberg

Malou Olsson

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Lekebergs kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.